॥ तैत्तिरीय संहिता॥

॥द्वितीयः प्रश्नः॥

॥ तैत्तिरीयसंहितायां प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः॥

आपं उन्दन्तु जीवसें दीर्घायुत्वाय वर्चम् ओषंधे त्रायंस्वैन्ड् स्विधिते मैन रे हिर्सीर्देवश्रूरेतानि प्र वंपे स्वस्त्युत्तराण्यशीयाऽ-ऽपों अस्मान्मातरः शुन्धन्तु घृतेनं नो घृतपुर्वः पुनन्तु विश्वंमस्मत्प्र वंहन्तु रिप्रमुदाभ्यः शुचिरा पूत एमि सोमंस्य तुनूरंसि तुनुवं मे पाहि महीनां पयोऽसि वर्चोधा असि वर्चो (१)

मियं धेहि वृत्रस्यं क्नीनिकाऽसि चक्षुष्पा असि चक्षुंर्मे पाहि चित्पतिंस्त्वा पुनातु वाक्पतिंस्त्वा पुनातु देवस्त्वां सिवता पुनात्विद्धंद्रेण प्वित्रंण् वसोः सूर्यस्य रिष्टमिभ्स्तस्यं ते पिवत्रपते प्वित्रंण् यस्मै कं पुने तच्छंकेयमा वो देवास ईमहे सत्यंधर्माणो अध्वरे यद्वों देवास आगुरे यिज्ञंयासो हवांमह् इन्द्रांग्री द्यावांपृथिवी आपं ओषधीस्त्वं दीक्षाणामिधंपतिरसीह मा सन्तं पाहि॥ (२)

वर्च ओषधीरष्टौ चं॥

[8]

आकूँत्यै प्रयुजेऽग्नये स्वाहां मेधायै मनंसेऽग्नये स्वाहां दीक्षायै तपंसेऽग्नये स्वाहा सरंस्वत्यै पूर्णोऽग्नये स्वाहाऽऽपों

देवीर्बृहतीर्विश्वशम्भुवो द्यावापृथिवी उर्वन्तरिक्षं बृहस्पतिनी ह्विषां वृधातु स्वाहा विश्वे देवस्यं नेतुर्मर्तोऽवृणीत सुख्यं विश्वे राय इंषुध्यसि द्युम्नं वृंणीत पुष्यसे स्वाहंख्स्मियोः शिल्पें स्थस्ते वामा रंभे ते मां (३)

दक्षं वरुण स॰शिंशाधि ययाऽति विश्वां दुरिता तरेम सुतर्माणुमधि नाव र रुहेमोर्गस्याङ्गिरस्यूर्णम्रदा ऊर्जं मे यच्छ पाहि मा मा मां हि रसीर्विष्णोः शर्मासि शर्म यर्जमानस्य शर्म मे यच्छ नक्षंत्राणां माऽतीकाशात् पाहीन्द्रंस्य योनिंरसि (४)

पातुमाऽस्य युज्ञस्योदचं इमां धियु शिक्षंमाणस्य देव ऋतुं

मा मां हि सीः कृष्ये त्वां सुसस्यायें सुपिप्पलाभ्यस्त्वौषं-धीभ्यः सूपस्था देवो वनस्पतिंरूर्ध्वो मां पाह्योदचः स्वाहां यज्ञं मनेसा स्वाहा द्यावापृथिवीभ्या इस्वाहोरोर्न्तरिक्षाथ्स्वाहां युज्ञं वातादा रंभे॥ (५)

दैवीं धियं मनामहे सुमृडीकाम्भिष्टंये वर्चीधां यज्ञवाहसः सुपारा नो असुद्वशें। ये देवा मनोजाता मनोयुर्जः सुदक्षा दक्षंपितार्स्ते नंः पान्तु ते नोंऽवन्तु तेभ्यो नम्स्तेभ्यः स्वाहाऽग्ने

त्व र सु जांगृहि व्य र सु मंन्दिषीमहि गोपाय नः स्वस्तयें प्रबुधे नुः पुनर्ददः। त्वमंग्ने व्रतुपा असि देव आ मर्त्येष्वा। त्वं (६)

युज्ञेष्वीड्यंः॥ विश्वं देवा अभि मा माऽवंवृत्रन् पूषा सुन्या सोमो राधंसा देवः संविता वसौर्वसुदावा रास्वयंथ्सोमाऽऽभूयो भर् मा पृणन्पूर्त्या वि राधि माऽहमायुंषा चन्द्रमंसि मम् भोगांय भव वस्त्रमसि मम् भोगांय भवोस्नाऽसि मम् भोगांय भव हयोऽसि मम् भोगांय भव (७)

छागोऽसि मम् भोगांय भव मेषोऽसि मम् भोगांय भव वायवै त्वा वरुणाय त्वा निर्ऋत्यै त्वा रुद्रायं त्वा देवीरापो अपां नपाद्य ऊर्मिर्हंविष्यं इन्द्रियावौन्मदिन्तंमस्तं वो माऽवंक्रमिष्मिष्छिन्नं तन्तुं पृथिव्या अनुं गेषं भुद्राद्मि श्रेयः प्रेहि बृह्स्पितिः पुरएता ते अस्त्वथेमवं स्य वर् आ पृथिव्या आरे शत्रूंन कृणुिह् सर्ववीर् एदमंगन्म देवयर्जनं पृथिव्या विश्वं देवा यदज्ञंषन्त पूर्व ऋख्सामाभ्यां यर्जुषा सन्तरंन्तो रायस्पोषेण सिम्षा मंदेम॥ (८)

अ तर हवीऽसि मम् भोगीय भव स्य पश्चीवरशतिश्वा——[3]
इयं ते शुक्र तुनूरिदं वर्चस्तया सं भेव भ्राजें गच्छ् जूरेसि
धृता मनसा जुष्टा विष्णवे तस्यास्ते स्त्यसंवसः प्रस्वे वाचो
यन्नमंशीय स्वाहां शुक्रमंस्यमृतंमिस वैश्वदेव १ ह्विः सूर्यस्य
चक्षुराऽरुंहम्ग्रेरक्षणः क्नीनिकां यदेतंशिभ्रीयंसे भ्राजंमानो
विपश्चिता चिदंसि मुनाऽसि धीरंसि दक्षिणा- (९)

नः सुप्रांची सुप्रंतीची सं भंव मित्रस्त्वां पृदि बंधातु पूषाऽध्वंनः पात्विन्द्रायाध्यंक्षायानुं त्वा माता मंन्यतामनुं पिताऽनु भाता सग्भ्योऽनु सखा सयूँथ्यः सा देवि देवमच्छेहीन्द्रांय सोम र रुद्रस्त्वाऽऽवंतियतु मित्रस्यं पृथा स्वस्ति सोमंसखा पुनरेहिं सह रुय्या॥ (१०)

वस्व्यंसि रुद्राऽस्यदितिरस्यादित्याऽसि शुक्राऽसि चृन्द्राऽसि बृह्स्पतिंस्त्वा सुम्ने रंण्वतु रुद्रो वस्ंभिरा चिकेतु पृथिव्यास्त्वां मूर्धन्ना जिंघर्मि देवयर्जन् इडांयाः पदे घृतवंति स्वाहा

परितिखित् रक्षः परितिखिता अरातय इदम्हर रक्षंसो ग्रीवा अपि कृन्तामि यौंऽस्मान् द्वेष्टि यं चं वयं द्विष्म इदमंस्य ग्रीवा (११) अपिं कृन्ताम्यस्मे रायस्त्वे रायस्तोते रायः सं देवि देव्योर्वश्यां

आप कृन्ताम्यस्म रायस्त्व रायस्तात रायः स दाव द्व्यावश्या पश्यस्व त्वष्टीमती ते सपेय सुरेता रेतो दर्धांना वीरं विदेय तर्व सन्दिशि माऽह र रायस्पोषंण वि योषम्॥ (१२)

अस्य ग्रीवा एकान्नत्रिष्ट्शचं॥————[५]

अर्शुनां ते अर्शुः पृंच्यतां पर्रुषा पर्रुग्न्थस्ते काममवतु मदांय रसो अच्युंतोऽमात्योऽिस शुक्रस्ते ग्रहोऽिभ त्यं देवर संवितारंमूण्योः क्विकंतुमर्चाम सत्यसंवसर रब्धाम्भि प्रियं मतिमूर्ध्वा यस्यामतिर्भा अदिंद्युतथ्सवींमनि हिरंण्यपाणिरमिमीत सुऋतुंः कृपा सुवंः। प्रजाभ्यंस्त्वा प्राणायं त्वा व्यानायं त्वा प्रजास्त्वमनु प्राणिहि प्रजास्त्वामनु प्राणेन्तु॥ (१३)

सोमं ते क्रीणाम्यूर्जस्वन्तं पर्यस्वन्तं वीर्यावन्तमभिमाति-

षाह ५ शुक्रं ते शुक्रेणं क्रीणामि चन्द्रं चन्द्रेणामृतंममृतेन सम्यत्ते गौरस्मे चन्द्राणि तपंसस्तन्रंसि प्रजापंतेर्वर्णस्तस्यांस्ते सहस्रपोषं पुष्यंन्त्याश्चर्मेणं पृश्नां क्रीणाम्यस्मे ते बन्धुर्मियं ते रायः श्रयन्तामस्मे ज्योतिः सोमविऋयिणि तमो मित्रो न एहि सुर्मित्रधा इन्द्रंस्योरु मा विश् दक्षिणमुशन्नुशन्त ई स्योनः स्योन इस्वान भ्राजाङ्कारे बम्भारे हस्त सुहंस्त कृशानवेते वंः सोमुऋयंणास्तात्रंक्षध्वं मा वो दभन्न्॥ (१४)

उदायुंषा स्वायुषोदोषंधीना रसेनोत्पर्जन्यंस्य शुष्मेणोदंस्था-

ममृता । अनुं। अवंन्तरिक्षमिनवृह्यदित्याः सदोऽस्यदित्याः सद् आसीदास्तंभ्राद्यामृंषभो अन्तरिंक्षमिमंनीत वरिमाणं पृथिव्या आसींदृद्धिश्वा भुवनानि सुम्राङ्विश्वेत्तानि वर्रणस्य व्रतानि वर्नेषु व्यन्तरिक्षं ततान् वाज्यवंथ्सु पयो अघ्नियासुं हृथ्सु (१५) ऋतुं वर्रणो वि्क्ष्विंग्निं दिवि सूर्यमदधा्थसोम्मद्रावुदुत्यं जातवेदसं देवं वंहन्ति केतवंः। दृशे विश्वांय सूर्यम्॥ उस्रावेतं धूर्षाहावनुश्रू अवींरहणौ ब्रह्मचोदंनौ वर्रुणस्य स्कम्भंनमिस् वर्रुणस्य स्कम्भंनमिस्

हृथ्सु पश्चंत्रि∜शच॥∎

د]

प्रच्यंवस्व भुवस्पते विश्वांन्यभि धामांनि मा त्वां परिप्री विंदुन्मा त्वां परिप्निथेनों विद्नमा त्वा वृकां अघायवो मा गंन्ध्वों विश्वावंसुरा दंघच्छोनो भूत्वा परां पत् यजंमानस्य नो गृहे देवैः सईस्कृतं यजंमानस्य स्वस्त्ययंन्यस्यिष् पन्थांमगस्मिह स्वस्तिगामनेहसं येन विश्वाः परि द्विषों वृणिक्तं विन्दते वसु नमों मित्रस्य वर्रुणस्य चक्षंसे महो देवाय तहतर संपर्यत दूरेहशें देवजांताय केतवें दिवस्पुत्राय सूर्याय शरसत् वरुंणस्य स्कम्भनमि वर्रुणस्य स्कम्भनमिस् वर्रुणस्य स्कम्भनमिस् वर्रुणस्य प्राशंः॥ (१७)

मित्रस्य त्रयोवि १श

٥1

अग्नेरांतिथ्यमंसि विष्णंवे त्वा सोमंस्याऽऽतिथ्यमंसि विष्णंवे त्वाऽतिथेरातिथ्यमंसि विष्णंवे त्वाऽग्नयें त्वा रायस्पोषदान्त्रे विष्णंवे त्वा श्येनायं त्वा सोम्भृते विष्णंवे त्वा या ते धामांनि ह्विषा यर्जन्ति ता ते विश्वां परिभूरंस्तु युज्ञं गंयस्फानः प्रतरंणः सुवीरो-ऽवीरहा प्र चरा सोम् दुर्यानदित्याः सदोऽस्यदित्याः सद आ (१८)

सींद वर्रुणोऽसि धृतव्रंतो वारुणमंसि शंयोर्देवाना र सख्यान्मा देवानांमपसंश्छिथ्स्मह्यापंतये त्वा गृह्णाम् परिपतये त्वा गृह्णाम् तनूनभ्रे त्वा गृह्णामि शाक्करायं त्वा गृह्णामि शक्मन्नोजिंष्ठाय त्वा गृह्णाम्यनांधृष्टमस्यनाधृष्यं देवानामोजोंऽभिशस्तिपा अनिभिशस्ते-ऽन्यमन् मे दीक्षां दीक्षापंतिर्मन्यतामन् तपस्तपंस्पतिरञ्जसा सत्यमुपं गेष सिवते मां धाः॥ (१९)

अर्शुरर्श्रुस्ते देव सोमाऽऽप्यांयतामिन्द्रांयैकधनविद आ तुभ्यमिन्द्रंः प्यायतामा त्वमिन्द्रांय प्यायस्वाऽऽ प्यायय सर्खीं-थ्सुन्या मेधयां स्वस्ति ते देव सोम सुत्यामंशीयेष्टा रायः प्रेषे भगांयर्तमृंतवादिभ्यो नमों दिवे नमः पृथिव्या अग्ने व्रतपते त्वं व्रतानां व्रतपंतिरसि या ममं तुनूरेषा सा त्विय (२०)

या तर्व तन्रिय सा मियं सह नौं व्रतपते व्रतिनौर्वतानि या ते अग्ने रुद्रिया तनूस्तयां नः पाहि तस्यांस्ते स्वाहा या ते अग्ने-ऽयाश्या रंजाश्या हंराश्या तुनूर्वर्षिष्ठा गह्नरेष्ठोग्रं वचो अपावधीं त्वेषं वचो अपावधी इस्वाहाँ॥ (२१)

-[88]

वित्तायंनी मेऽसि तिक्तायंनी मेऽस्यवंतान्मा नाथितमवंतान्मा व्यथितं विदेरग्निर्नभो नामाग्ने अङ्गिरो योंऽस्यां पृथिव्यामस्यायुंषा नाम्नेहि यत्तेऽनांधृष्टुं नामं युज्ञियुं तेनु त्वाऽऽद्धेऽग्नें अङ्गिरो यो द्वितीयंस्यां तृतीयंस्यां पृथिव्यामस्यायुंषा नाम्नेहि यत्तेऽनांधृष्टं नामं (२२)

युज्ञियं तेन त्वाऽऽदंधे सि्र्हीरंसि महिषीरंस्युरु प्रथस्वोरु तें यज्ञपंतिः प्रथतां ध्रुवाऽसिं देवेभ्यः शुन्धस्व देवेभ्यः शुम्भस्वेन्द्रघोषस्त्वा वसुंभिः पुरस्तौत्पातु मनोजवास्त्वा पितृभिर्दक्षिणुतः पांतु प्रचेतास्त्वा रुद्रैः पृश्चात्पांतु विश्वकंमा त्वा-ऽऽदित्यैरुंत्तरतः पांतु सि॰हीरंसि सपत्रसाही स्वाहां सि॰हीरंसि सुप्रजावनिः स्वाहां सि॰ही- (२३)

-रंसि रायस्पोषुविनः स्वाहां सि्र्हीरंस्यादित्यविनः स्वाहां सि॰हीरस्या वंह देवान्देवयते यर्जमानाय स्वाहां भूतेभ्यंस्त्वा विश्वायुंरिस पृथिवीं दर्इ ध्रुविक्षदंस्यन्तरिक्षं दरहाच्युतिक्षदंसि दिवं द॰हाग्नेर्भस्मांस्यग्नेः पुरीषमसि॥ (२४)

नामं सुप्रजाविनः स्वाहां सि्र्होः पश्चित्रिश्शच॥———[१२]

युअते मनं उत युंअते धियो विप्रा विप्रंस्य बृहतो विपश्चितः। वि होत्रां दधे वयुनाविदेक इन्मुही देवस्यं सिवुतुः परिष्टुतिः॥ सुवाग्देव दुर्या ५ आ वंद देवश्रुतौ देवेष्वा घोषेयामा नो वीरो जायतां कर्मण्यो य सर्वेऽनुजीवाम् यो बहूनामसंद्वशी। इदं विष्णुर्वि चंक्रमे त्रेधा नि दंधे पुदम्। समूंढमस्य (२५)

अस्य युच्छैकान्नचंत्वारिष्शचं॥

पारसुर इरांवती धेनुमती हि भूतर सूंयव्सिनी मनंवे यश्स्यैं। व्यंस्कभ्राद्रोदंसी विष्णुरिते दाधारं पृथिवीम्भितीं मृयूखैंः॥ प्राची प्रेतंमध्वरं कृत्पयंन्ती ऊर्ध्वं यृज्ञं नयतं मा जींह्वरत्मत्रं रमेथां वर्ष्मन्पृथिव्या दिवो वां विष्णवुत वां पृथिव्या महो वां विष्णवुत वाऽन्तरिक्षाद्धस्तौं पृणस्व बहुभिवंस्व्यैरा प्र यंच्छु (२६)

दक्षिणादोत स्व्यात्। विष्णोर्नुकं वीर्याणि प्र वीचं यः पार्थिवानि विम्मे रजारंसि यो अस्कंभायदुत्तंरर स्थस्थं विचक्रमाणस्रोधोरुगायो विष्णो र्राटंमिस विष्णोः पृष्ठमंसि विष्णोः श्विष्ठे स्थो विष्णोः स्यूरंसि विष्णोर्ध्रुवमंसि वैष्णवमंसि विष्णंवे त्वा॥ (२७)

कृणुष्व पाजः प्रसितिं न पृथ्वीं याहि राजेवामंवा इभेन। तृष्वीमनु प्रसितिं द्रूणानोऽस्तांसि विध्यं रक्षसस्तपिष्ठैः॥ तवं भ्रमासं आशुया पंतन्त्यनुं स्पृश धृषता शोशुंचानः। तपू इंष्यग्ने

जुह्वां पतुङ्गानसंन्दितो वि सृंजु विष्वंगुल्काः॥ प्रति स्पशो वि सृंजु तूर्णितमो भवां पायुर्विशो अस्या अदंब्यः। यो नों दूरे अघशर्रसो (२८)

यो अन्त्यग्रे मार्किष्टे व्यथिरा दंधर्षीत्। उदंग्ने तिष्ठ् प्रत्याऽऽतंनुष्व न्यंमित्रार्थ ओषतात्तिग्महेते। यो नो अरांतिश सिमधान चुके नीचा तं धंक्ष्यत्सं न शुष्कम्॥ ऊर्ध्वो भंव प्रति विध्याध्यस्मदाविष्कृंणुष्व दैव्यान्यग्ने। अवं स्थिरा तंनुहि यातुजूनां जामिमजांमिं प्र मृंणीहि शत्रून्ं॥ स तें (२९)

जानाति सुमृतिं यंविष्ठ् य ईवंते ब्रह्मंणे गातुमैरंत्। विश्वांन्यस्मै सृदिनांनि रायो द्युम्नान्ययों वि दुरों अभि द्यौंत्॥ सेदंग्ने अस्तु सुभगंः सुदानुर्यस्त्वा नित्येन ह्विषा य उक्थैः। पिप्रींषित् स्व आयुंषि दुरोणे विश्वेदंस्मै सृदिना साऽसंदिष्टिः॥ अर्चामि ते सुमृतिं घोष्यविष्सं ते वावातां जरता- (३०)

मियङ्गीः। स्वश्वांस्त्वा सुरथां मर्जयेमास्मे क्षुत्राणिं धारयेरनु चून्॥ इह त्वा भूयां चंरेदुप त्मन्दोषांवस्तर्दीदिवारसमनु चून्। कीर्डन्तस्त्वा सुमनंसः सपेमाभि चुम्ना तंस्थिवारसो जनांनाम्॥ यस्त्वा स्वश्वः सुहिर्ण्यो अंग्न उपयाति वसुंमता रथेन। तस्यं त्राता भंवसि तस्य सखा यस्तं आतिथ्यमांनुषग्जुजोंषत्॥ महो रुजामि (३१)

बन्धुता वचोभिस्तन्मां पितुर्गोतंमादिन्वयाय॥ त्वं नो अस्य वचंसिश्चिकिद्धि होतंर्यविष्ठ सुऋतो दमूंनाः॥ अस्वप्रजस्तरणंयः सुशेवा अतंन्द्रासोऽवृका अश्रंमिष्ठाः। ते पायवंः सिप्ठयंश्चो निषद्या-ऽग्ने तवं नः पान्त्वमूर॥ ये पायवो मामतेयं ते अग्ने पश्यंन्तो अन्धं दुंरितादरंक्षन्। रुरक्ष तान्थ्सुकृतों विश्ववेदा दिफ्सन्त इद्रिपवो ना हं (३२)

देभुः॥ त्वयां वय र संधन्यंस्त्वोतास्तव प्रणींत्यश्याम् वाजान्। उभा शरसां सूदय सत्यतातेऽनुष्ठुया कृंणुह्यह्रयाण॥ अया तें अग्ने समिधां विधेम प्रति स्तोम शस्यमानं गृभाय। दहाशसों रक्षसंः

पाह्यंस्मान्द्रुहो निदोऽमिंत्रमहो अवद्यात्॥ रुक्षोहणं वाजिनमाऽ-ऽजिंघर्मि मित्रं प्रथिष्टमुपं यामि शर्म। शिशांनो अग्निः ऋतुंभिः समिद्धः स नो दिवा (३३)

स रिषः पांतु नक्तम्॥ वि ज्योतिषा बृह्ता भाँत्यग्निराविर्विश्वांनि कृणुते महित्वा। प्रादेवीर्मायाः संहते दुरेवाः शिशीते शक्ने रक्षंसे

कृणुत माहृत्वा। प्रादवामायाः सहत दुरवाः शशात् शृङ्ग रक्षस विनिक्षे॥ उत स्वानासो दिविषंन्त्वग्नेस्तिग्मायुंधा रक्षंसे हन्तवा उं। मदं चिदस्य प्ररुजन्ति भामा न वंरन्ते परिबाधो अदेवीः॥ (३४)

This PDF was downloaded from http://stotrasamhita.github.io.

GitHub: http://stotrasamhita.github.io | http://github.com/stotrasamhita

Credits: http://stotrasamhita.github.io/about/

अघशर्रसः स तें जरतार रुजामि ह दिवैकंचत्वारिरशच॥=